

RENAȘTEREA

ORGANUL OFICIAL AL EPARHIEI ORTODOXE ROMÂNE
A VADULUI, FELEACULUI, GEOAGIULUI ȘI CLUJULUI

Redacția și Administrația:
CLUJ.
Strada Iuliu Maniu Nr. 36

APARE ODATA PE SĂPTĂMÂNĂ
Abonament: 150 Lei la an.

Redactor responsabil:
Dr. SEBASTIAN STANCA
Telefon 13-74

Fundațiuni Diecezane

În viața bisericii noastre din Dieceza Vadului, începe să se desprindă o frumoasă activitate și pe terenul economic, de care e condiționat și progresul cultural în parte mare.

Anul acesta vom inactiva fundațiunea „*Nicolae Candrea*“ de 100.000 Lei în favorul înfrumșetării bisericilor.

Fericitul a fost preot în Neagra de jos și ca cleric, înainte de a se preoți, a fost notar comunal. În slujba aceasta și cu puțină avere dela părinți, a făcut ceva avere și la moarte s'a gândit, că înfrumșetarea bisericilor este o problemă din cele mai de căpetenie pentru zilele de acum. Știm, cât de sărăcăcios sunt ajustate bisericuțele noastre. Lipsese chiar și strictul necesar. Ornatele lasă mult de dorit, potire necoraspuzătoare, cruci de lemn și unele de metal mai slabe ca cele de lemn, atât e tot ce avem în unele părți, unde iobăgia și-a înfipt ghiarale afund în toate manifestările vieții bisericești.

Încât pentru cărțile dela strană și din altar s'au mai găsit credincioși ca să contribuie, dacă au fost recercați și dacă preotul a fost cu stăruință.

Fundațiunea „*Nicolae Candrea*“ ne va veni în ajutor. Din venitul anual de 6000 Lei se va împărtași pe rând cu câte 5000 Lei câte o biserică, ca să se provadă cu strictul necesar.

În scumpetea de azi se înțelege, că suma aceasta nu e de ajuns pentru un felon bun, — dar să sperăm, că vor veni zile, când banul va avea preț și cu o sumă frumoasă de 5000 Lei, vom putea rând pe rând ajusta toate bisericile diecezane cu potire, cruci de argint, cădelnițe și cu alte utensilii indispensabile pentru ritual nostru.

La inactivarea acestei fundațiuni ne-a dat

cel mai efectiv sprijin d-l avocat și asesor consistorial Dr. Zosim Chirtop, căruia și pe această cale îi aducem mulțumitele noastre.

O altă fundațiune cam tot de 100.000 Lei a făcut preotul nostru din Ocolușul-mare *Nistor Manciu*, acum protopop onorar, asigurând pentru toate timpurile existența parohului ce-i va succede în scaunul, care l-a ocupat el cu atâta vrednicie.

Puțini preoți vor putea număra la activul lor o activitate atât de bogată și mănoasă ca acest vrednic slujitor al altarului.

Tot un preot al Diecezei noastre, părintele *Nicolae Motora* din Sângeorgiu de Mureș a făcut acte în regulă pentru o fundațiune de 100.000 Lei, din venitul căreia se vor ajuta fiii Moșilor, cari cercetează liceul și școlile din Câmpeni.

Avea părintele Motora o mică fundațiune la Asociațiunea din Sibiu, una la Consistoriul arhidiecezan din Sibiu și acestea le-a cumulat în o singură fundațiune de 100.000, în administrarea Consistoriului diecezan și sub controla Sinodului. Fapta vorbește de sine, — și dacă împrejurările îi vor permite, credem, că fundațiunea să o inactivăm în anul acesta.

Fiii moșilor noștri au lipsă de carte și în același timp și de ajutor. Dacă numai 4—5 băieți buni vor beneficia de câte 1000 Lei la an, vor putea învăța și vor binecuvânta, la vreme, pe protectorul lor. Azi, cum ziserăm mai sus, banii au puțină valoare, dar mergând spre normalizare, ajutoarele din fundațiunea părintelui Motora, vor fi ca ajutoarele Marelui Mecanat Gozsdu și de aceea aducem și pe această cale și la acest loc mulțumita bisericii pentru fapta frumoasă.

Am mai primit fundațiuni în administrare dela părintele *Mihail Brătean* din Potoc de 10.000 Lei numerar, o jertfă, care o putu aduce numai o inimă nobilă, ca și acest vred-

nic slujitor al altarului la împlinirea de 50 ani de preoție, rămânând, ca ulterior să facă **Literile fundamentale.**

Venitul îl distribuie Consistorul pentru trebuințele cari le află mai arzătoare.

Asemenea am primit fundațiunea de 4600 Lei **Teodor și Eudochia Cadar** din Stânceni, întemeiată de preotul nostru Petru Cadar pentru băieții dela meserii din această parohie. Venitul se dă numai jumătate, iar jumătate se capitalizează. Cu vreme va fi un stimulent puternic pentru îmbrățișarea meseriilor.

Cum se vede fundațiuni mai mari și mai mici le-au făcut numai preoții.

Oare când își vor deschide inimile și punțile și alți credincioși și mai ales cei ce au îngrămădite averi din timpul războiului?

Să nădăjduim, că în lipsa mare și în greutățile cu cari luptăm cei dela conducerea dieceșei, — vor pune umărul și frunții noștri mireni cu dare de mână.

n.

O donație frumoasă

Venerat Consistor Diecesan!

Subsemnatul cu finea anului 1922 am împlinit cu ajutorul lui Dumnezeu 50 ani în serviciul Sfintei noastre biserici.

Din prilejul acesta în semn de mulțămintă către Atotputernicul Dumnezeu, care mi-a dat sănătate și putere de viață am putut servi o jumătate de veac la altarul Domnului, înfruntând cu izbândă toate furtunile și vicisitudinile ce mi-se opuneau în cale, în acest lung interval —, doresc a înființa o modestă fundațiune, în *favorul reînființatei Episcopii ortodoxe române a Vadului, Feleacului și Clujului*, care e abia numai în fasă și are multe de îndeplinit pentru ca să poată răspândi lumină, căldură și strălucire în întreg cuprinsul ei.

Fundațiunea mea va fi de 10 mii Lei în numerar și hârtii de valoare.

Venitul modest al acestei fundațiuni, las la buna apreciere a Veneratului Consistor diecesan, ca să-l destineze în direcția aceea unde va fi lipsă mai arzătoare, ca astfel să contribuie, ca un picur în mare, la acoperirea necesităților multiple ale susnumitei Episcopii.

Această modestă fundațiune va purta numele meu „*Mihail Brătianu*” paroh în Potoc.

În speranță că această modestă fundațiune înființată de un modest preot dela saté va fi

bine primită, atât înaintea lui Dumnezeu cât și din partea Veneratului Consistor diecesan, semnez cu toată supunerea.

Potoc, la 20 Ianuarie 1923.

Mihail Brătianu, paroh.

Fapta nobilă a păr. M. Brătianu vorbește limpede despre nobleta inimii unui modest preot dela sate care știe în acest chip să-și încumuneze munca de o jumătate de veac la altarul Domnului și recunoștința față de D-zeu pentru darul de care l'a învrednicit o vreme atât de îndelungată. Consistorul nostru îi aduce și pe această cale sincera sa mulțumită implorând binecuvântarea lui D-zeu asupra venerabilului donator și îl prezintă preoțimei noastre ca o frumoasă pildă de urmat și altor preoți ajunși din darul lui D-zeu la situații materiale frumoase.

Schițe pentru predici

Dumineca I. din post. — Am intrat în post. Toată lumea începe pregătiri pentru învieirea Domnului. Întrebare: Pentru ce? E un indicium al vieții sufletești. Omul *simte* sufletul și acesta își reclamă și el premenirea.

Învățătura Scripturii: omul este trup și suflet. Multă lume nu mai crede în suflet. Asemănă omul viu de ieri cu cel mort de astăzi. Este trupește *acelas*, îi lipsește însă sufletul, trupul netrebnic, putregai, ce *rămâne* e scântea dumnezeiască. Cea mai eclatantă dovadă.

Viața trupească nu ne mulțamește niciodată. Pildă: Solomon (Ecles. 2. 4—10) Desertăciuni. Socrate: „Rostul vieții îl poate tâlcui numai cel ce locuiește deasupra norilor pământului”. După rațiunea materiei D-zeu este nedrept, de ce lasă orbi, schilozi, săraci, bogați etc. Doar toți suntem egali. Dovadă că rostul vieții nu este material, trupeș, ci sufleteș.

Sufletul are trebuință de curățenie. Cum? Tit. 2. 11—13 Ion I. 5. 3. Pentru ce Cor. 5. 1. Mat. 13 43. Mat. 6. 1—20. Curățire prin rugăciune și post. Puterea rugăciunii: Pilda Hananiencii. Postul indicat de Isus în pustie dupa botez. Postul cu limba, cu stomacul, cu mâinile, cu picioarele, cu gândurile. Spre mântuire și fericire vecinică Apoc. 22. 5.

Concordatul

(s.) Gazetele din București aduc știrea că în săptămâna trecută s'a ținut o consfătuire la ministrul președinte în chestia concordatului cerut cu multă insistență de papa de la Roma. E vorba ca să se dea delegație d-lui C. Banu fost ministru de Culte ca să pertraceteze în numele României cu Nuntialul Papal Dolci în numele Vaticanului. Concluziile la cari se va ajunge vor fi referate guvernului la București pentru a decide asupra lor.

Preoșimea noastră din întreaga țară împreună cu credincioșii bisericii noastre și-au spus cuvântul în chestia aceasta acum doi ani când exponenții papii de la Roma umblau în ruptul capului să forțeze un concordat jienitor pentru demnitatea statului român.

Astăzi se vede că fac o nouă încercare de a înfăptui acest concordat.

Nu cunoaștem punctele pe cari le stipulează propunerile Vaticanului. Fiind însă vorba de „concordat” nu putem presupune decât că se vor reînnoi pretensiunile anterioare.

Concordatul după principiile juridice ale bisericii romano-catolice nu este alta decât un contract bilateral între două facturi coordinați, egali în toate atribuțiile lor. Vaticanul însă nu poate vorbi cu țara noastră de la egal la egal. El își are interesele sale unilaterale confesionale, câtă vreme țara noastră are interese superioare în cadrul cărora trebuie să între toate confesiunile.

Incheind acest contract cu Vaticanul ar urma în mod logic ca țara să facă același lucru cu reformații, luteranii, ovreii și cu toate celelalte confesiuni cari au în anumite împrejurări o dependență sufletească de factori afară de granițele noastre.

Dar nici nu este nevoie de un concordat special cu Vaticanul. Constituția țării noastre a decretat libertatea credinței.

Regimul cultelor este precizat în această constituție.

Fiecare cetățean e liber să creadă ce vrea, cu condiția ca credința lui să nu jicnească pe cei de altă credință nici interesele superioare ale statului.

Bănuim însă că Papa de la Roma nu intenționează prin acest concordat altceva decât salvarea favorurilor și prerogativelor de cari s'a bucurat biserica rom. catolică sub regimul unguresc.

Și e suspectă stăruința papei acum când se știe că la ministerul Cultelor se studiază chestiunea averilor bisericesti și în special starea de drept a Statului catolic din Ardeal.

Astăzi când în întreaga Europa afară de Bavaria, toate statele și cele pur catolice au rupt concordatele cu Vaticanul, ca un act care nu corăspunde principiilor democratice cari stau la temelia unui stat democratic, confirmarea unor prerogative medievale pe seama unei biserici față de toate celelalte nu poate avea nici o bază de îndreptățire.

Iar dacă guvernul nostru de astăzi stă de vorbă cu Vaticanul în chestiunea aceasta noi nu vedem în acest fapt decât un act de polițea față de papa, despre care suntem convinși că vrea să forțeze acest concordat, cu orice preț.

Suntem însă tot atât de convinși că d-l Ministru de Culte va ști să dea răspunsul convenit punând chestiunea aceasta la punct odată pentru totdeauna.

Schimonosiri și închipuiri

Cum discută un savant lucruri cari îi sunt necunoscute

La București în 1922 a apărut o carte cu titlu pompos, scrierea unui filosof-filosofastru — expresiunea măgulitoare este a criticului realist — și în 1924 un filolog. — criticul realist, — face critica scrierii filosofice. Critica e serioasă, lipsită de orice patimă, ceea ce este firesc, deoarece la 2 ani orice patimă se îmblânzește.

Faptul este exact așa precum îl spun și asigur pe cetitor că cuvintele măgulitoare, filosof-filosofastru și critic realist, există în critica făcută de filolog. Criticul este foarte asupra față de filozof și fără orice cruțare. Cu toate că criticul este în drept când se războieste cu filosoful, și filosoful are dreptate când stătoarește teoriilor contrare vederilor susținute de criticul realist. Ambii au dreptate intru cât se desmint reciproc. Spusele nici unuia nu se pot înțelege ori cât ai da piteni fantaziei și ori cât citești și recitești scrierea filosofului și critica realistului.

Criticul are dreptate, filosofia nu este confusă din definiția filosofului. Filosofia nu este „cercetarea care se bizuiește să fie o înțelepciune”.

ne sau o armonie între diferitele noastre cunos-tințe, pentru-ca astfel să ne facem mai fericiți decât suntem". Această este o confuzie, nu e nici măcar o definiție populară ci una bizară, cuvinte fără rost. Nici lumea nu e „un spirit, care străbate materia nu la întâmplare ci cu ordine". Nici dualismul nu este ceace arată filo-soful și adevărat nu „orice existență pe această lume este un suflet încătușat într-un corp". Nici șcara suisului și a coborșului nu există prin spiritualizarea materiei. Și libertatea voin-ței nu este însușirea de a se libera din cătușile materiei. Sunt lucruri cabaliste schemele date pentru ilustrarea drumului pe care îl face un su-flet. Și e cu desăvârșire de neînțeles ceace a-firmă filosoful în legătura cu sinuciderea, care după filosof (ce fantazie ciudată) este o simplă năzuință de a scăpa de spiritualizare. Sinuci-gașii își închipuiesc, că dând drumul sarcinii la vale, ei au scăpat de ea. Însă în realitate ei o re-liau dela capăt spre a mai trece pe drumul stră-hățut. Pe când dacă s'ar fi urmat calea cu răb-dare ei ar fi fost de mult mai aproape de mân-tuire, adevărat de intrarea în ființa în care totuși intră toți. Am reprodus aceste halucinații ca să prezint adevărul criticului. Teorii de aceste mer-ită să fie ironizate cu cât mai multă asprime. Aici și până aici suntem de acord cu criticul. Lucruri de aceste nu pot să fie vestite într-o U-niversitate deschisă în veacul XX, nici măcar colegiului de trei.

Dar pentru faptul că filosoful folosește unele cuvinte pe cari le are filosofia adevărată, pen-tru-că filosoful-filosofastru vorbește despre su-flet și lume așa cum nici un filosof, care s'a a-dăpat la izvoarele filosofiei creștine, nu vorbește și nu poate vorbi, și pentru faptul, că filosoful vorbește de libertatea voinței, de spiritualizarea materiei, de sinucidere așa cum vorbește și pen-tru faptul că filosoful necunoscând ceace este filosofia creștină, necunoscându-o ba poate necetindu-o vreodată, ci se lasă ispitit de teo-riile similare ale lui Bergson și ale școlii sale. — nu văd motiv suficient să pot afirma împreună cu criticul realist: „Aceste filosofii, ale filo-sofului — filosofastru — nu se pot admite decât în cerdacul mănăstirei Cernica, ca să fie ascultate de câțiva călugări pletoși, soioși, cari au fost și la muntele Athos".

Aici începe gresala criticului realist, aici în-cep halucinațiile realiste. Cred că criticul ar a-juunge în mare încurcătură odată ar fi provocat

să producă dovezi — că în mănăstire sau în locurile, unde se face filosofie creștină se pro-povăduiesc bazaconii, ce se predică cu patos la o Universitate deschisă în veacul XX. Iată mo-tivul pentru care ziceam la început că nici filo-soful nici criticul nu are dreptate, respective amândoi au dreptate în înțelesul arătat. Filo-soful folosește unele cuvinte pe cari le are și filosofia creștină, dar alta este noțiunea pe care o are așa de lămurit definită filosofia și alt-ceva este confuzia regretabilă a filosofului-filo-sofustru. Filosofia creștină nu este reprezentată prin scrierile filosofului-filosofastru, cari prin schimonosirile făcute îl strică și nu-i folosește nimic, dar halucinațiile nu îndreptătesc pe realist să afirme basme despre mănăstiri și filosofia creștină.

„E ușor a face versuri când nimica nu ai a spune" zice poetul. Dar este și fundamental gre-șit, că halucinațiile să le iai drept bază de dis-cuție și să afirmi apoi ritos, pentru-că cineva n'a înțeles și eventual nu vrea să înțeleagă ce afirmă filosofia creștină, că tot ceace se refe-ră la sufletul omenesc este un vis antic al unei omeniri primitive, fantastice, distractive, uneori frumose dar gol de știință, gol ca pușorul abia lesit din găoace.

Poate are același înțeles ca la criticul realist — conține un rest de șifală științifică.

Poate că și savantul filolog dă dovadă că este gol, gol ca pușorul de o știință, pe care to-tuși vrea s'o combată cu toate că nici n'o cu-noaște. Oare pentru ce?!

Critica a eșit în unul din numerii trecuți ai unei reviste, care nu răspunde pentru conțin-utul criticii. Numai așa mi-o pot explica cum de un preot publică în același număr o schiță din vremea războiului.

I. P.

Ungurii cari se deșteaptă

Societatea Ungurilor cari se deșteaptă „ebre-dok" face cea mai strasnică agitație împotriva țării lor vecine pentru reîngrăirea vechei Ungarii, mai ales în contra României.

Pentru-că să țină trează agitația în popor au întocmit un „decalog" de zece porunci pe cari le-au răspândit în toată țara. Iată și poruncile:

1. Să-ti amintesti totdeauna, că frații tăi, în număr de mai multe milioane, suferă în robia în-grozitoare a tâlhărilor mincinoși!

2. Atâta vreme, cât frații tăi gem în robie, tu să nu ai zile de bucurie!

3. Spune mereu tuturor, că pace nu va fi în lume, până când nu se pun la loc vechile hotare ale Ungariei!

4. Făgăduiește înaintea lui Dumnezeu, că vei lucra pentru a recuceri Ungaria.

5. Privește dușmani pe toți acei Unguri, cari spun, că trebuie să înceteze războaiele și să fie pace!

6. Nu crede ce spun unii, că veneticii nu mai pot fi alungați de pe hotarele noastre. Noi avem destui soldați, ca să putem repede isprăvi cu veneticii.

7. Folosește-te de ori-ce mijloace pentru slăbirea dușmanilor noștri.

8. Nu ajuta guvernele, care vor înțelegerea cu vecinii!

9. Dă din averea ta pentru recăstigarea ținuturilor pierdute.

10. Așteaptă nerăbdător să bată ceasul răfuzii, fii fără milă, fii sălbatec și maghiar păgân!

La reforma calendarului

Se știe că Sf. Sinod prin hotărîrea sa dela 28 Dec. 1923 a acceptat reforma calendarului actual.

În punctul 7 al acestei hotărîri se iau dispoziții cu privire la serbarea sfinților din cele 13 zile peste cari se face săritura. În revista „Viața Crestină” din Iași face preotul C. Știubei unele reflecțiuni la această dispoziție cari merită atențiune.

„Prin amintitul punct VII Sf. Sinod dispune ca Sfinții din cele 13 zile ale lunii Octombrie a Calendarului actual, în anul 1924 să se serbeze în Monastiri în tot atâtea zile consecutive, ce urmează după 14 Octombrie, iar în bisericile parohiale se vor prăznui toți deodată în ziua de 14 Octombrie”. Va să zică deodată 13 servicii ale sfinților din cele 13 zile, apoi a sfântului din 1 Octombrie, plus serviciul sfintei Paraschiva, adică 15 slujbe într'o singură zi! Cam prea multe! Tipicul însă prevede și el, dar numai până la 3 slujbe într'o zi.

Totuși dacă întoarcem luarea aminte la practica și rânduiala bisericească (Tipicul) de până acum, știm că la terminarea (odovania) serbărilor numite împărătești, care durează câte 7 zile fiecare, slujba sfântului din ultima zi

a sărbătorii, se pune cu o zi înainte (vezi Mi-neile respective). După această normă s'ar putea chibzui o regulă și pentru chestiunea ce ne preocupă de pildă: Cu începere dela 18 Septembrie (stil vechiu) 1924 să se pună câte 2 slujbe pe fiecare zi, și anume: 18 Sept. cu 1 Oct. (st. v.) 19 Sept. cu 2 Oct., și așa mai departe până la ultima 30 Sept. cu 2 Oct., așa la Monastiri și tot așa și la Bisericile parohiale, unde se fac servicii zilnice. O asemenea dispoziție cred că ar jigni mult mai puțin simțul religios, decât îngrămădirea peste măsură într'o singură zi a 15 slujbe, între care este și a Sf. Precuv. Paraschiva”.

Sf. Sinod va da la timpul său acestei chestiuni o soluțiune definitivă.

Minune

În memoriile sale povestește misionarul Ulfathian, o minune întâmplată în Australia pe când propoveduia evanghelia la popoarele sălbatice.

În cimitirul din Sidney se află pe un mormânt un smochin frumos și plin de viață. El e o mărturie vie pentru existența lui Dumnezeu. Iată de ce. Când omul, ale cărui oase zac în acel mormânt, se afla pe patul de moarte, nu voi să știe nimic de Dumnezeu și de pocăință, ci voi să moară așa cum trăise, adică fără Dumnezeu. Toate îndemmurile și rugămintele familiei și ale cunoșcutilor nu-l mișcară de loc. Fui chemat și eu la patul acestui păcătos învârtosat la inimă, căci eram prieten; voiam să-l pregătesc la drumul cel mare al vredniciei. Dar nu putui face mai mult de cât cei dinaintea mea. „Lăsați-mă în pace: nu este Dumnezeu, nu este o viață vecinică”, repeta el într'una. Și când îi vorbeam cu mai multă căldură, el îmi zise batjocuritor: „Știi ceva? După ce voi fi murit, puneți-mi o smochină în gură; dacă va încolți și se va desvolta, atunci puteți crede, că este un Dumnezeu”.

Nenorocitul muri chiar în ziua aceea. L-am refuzat înmormântarea bisericească, de vreme ce nu dăduse nici un semn de pocăință. Rudele lui împliniră dorința nelegiuită. Îi puseră o smochină în gură și-i ridicară un monument mare și frumos de marmoră pe mormânt. Trecură doi ani. Blocul cel are de marmoră începu să se plece, și se plecă tot mai mult, până ce dedesubtul lui esi un copăcel de smochin, care

cu timpul se desvoltă și se făcu un smochin mare și tufos. Ori cine vizitează cimitirul din Sidney, se poate convinge cu ochii săi de acest lucru minunat. Aci s'a adevărit întocmai ceea ce spune Sfânta Scriptură: „Adevărul a răsărit din pământ”. (PS. 84, 12).

M. R.

Dela Asociația clerului: „Andrei Șaguna”

Nr. 8—1924.

Comunicat

În baza §-lui 6 din „Reulamentul pentru organizarea despărțămintelor”, în decursul postului sfințelor Paști, sunt a se ținea adunările ordinare ale despărțămintelor.

Programa adunării e următoarea:

Ziua I. a. m.

1. Te-Deum.
2. Deschiderea adunării prin președinte.
3. Raport asupra activității pastorale a preoției și a cercurilor religioase, în 1923.
4. Dare de seamă asupra activității despărțământului în 1923.
5. Constatarea plătirii cotizațiilor pe 1923 și încassarea celor de pe 1924. — Inscrierea de membri noi.
6. Alegerea alor doi delegați, pe lângă președinte, la congresul viitor.
7. Inițiative de organizare pentru promovarea vieții religioase și culturale în cuprinsul despărțământului și pentru propășirea Asociației.
8. Chestiuni oficiale.
9. Propuneri.

După masă și a II-a zi:

Se întocmesc misiuni interne cu *mărturisirea* și *cuminecarea* preoților, a profesorilor preoți, a absolvenților de teologie și a funcționarilor bisericești.

Pentru meditația de pregătire înainte de mărturisire recomandăm textul: „*Iară cari sunt ai lui Christos, trupul și-au răstignit împreună cu patimile și poftele*”, Gal. V, 24, căutând a trezi conștiința vinovăției și părerea de rău; iară pentru meditația dela cuminecare dăm subiectul: *Puterea sfintitoare a sf. cuminecături*, în legătură cu textul „*Iară viez, nu de acum eu, ci viează întru mine Christos*”, Galat, II, 20.

P. Cucerucii Părinți, președinți ai despărțămintelor vor designa din bună vreme referenți la rapoartele despre activitatea pastorală a preoției și a cercurilor religioase, pentru cari se dau formulare în Revista Teologică Nr. 2—3 a. c. însoțite de orientări cum să se facă, ca să se introducă o procedură unitară. Asemenea se vor designa referenți pentru meditații, cari se vor anexa împreună cu rapoartele despre activitatea pastorală a preoției și a cercurilor religioase, la raportul către Secție despre activitatea despărțământului.

Biroul central al Asociației.

Urcarea leului. Leul nostru simte primăvara. În săptămâna aceasta s'a ridicat la 12.65. Iar negustorii noștri. — cine n'a observat acest fenomen patologic al vieții industriale și comerciale? — urcă mereu prețurile. Dacă leul scade, prețurile articolelor industriale și comerciale, se urcă; dacă leul se urcă, prețurile tuturor articolelor de prima necesitate se urcă. Ce este la mijloc? Specula și imoralitatea!

Sperăm că autoritățile statului vor afla mijloacele necesare ca să pună stavilă acestei specule clandestine, ce nu vrea să mai contenească.

Leac pentru tifus. Un mosneag de 94 ani care a trecut de repetite ori peste boala grea a tifosului dă o rețetă de leac contra acestei boale, afirmând că este un medicament sigur de tămăduire.

Trei sâmburi de usturoiu zdrobiți mărit cu puțină sare și amestecați cu otet de vin se pun într'o lingură și se iau dimineata pe inima goală. Ca aliment prescrie pâine prăjită unsă cu usturoiu și unsoare de găscă și pe urmă un pahar cu lapte.

Din tractul *Abrudului* ni se scrie că alegerile comitetelor și epitropiilor parohiale s'au îndeplinit în toate parohiile tractului în deplină ordine, ceea ce se constată și prin raportul oficial al oficiului protopopesc.

Proteste nu s'au făcut iar nouile corporații au și intrat în funcțiune.

Băieți de școală pentru catedrala noastră. Am primit o scrisoare dela elevii școlii din Pil, jud. Aradului, prin care ne dau de știre că au colectat între ei la sărbătorile Crăciunului suma de 283 lei pe seama catedralei noastre. Banii au și sosit la destinație. Fapta aceasta vorbește de ajuns. Vestea despre zidirea catedralei noastre a ajuns și la elevii școlii din Pil, semn că au preot vrednic și învățator constitu de chemarea lui. Când și alții mai apropiați de noi ar urma pilda băieților din Pil amajunge și noi mai repede la țintă. Mulțumită și laudă se cuvine tinerelor odrasle. Când veți fi mari și veți veni la școlile înalte din Cluj vă veți putea mândri și voi și veți avea satisfacția sufletească, că și voi ați pus o cărămidă la temelja catedralei noastre.

* * *

Predici. Asociația de editură „Uniunea culturală bisericească” din Chișinău (Basarabia) a scos în tipar o broșură de „Șase cuvântări despre natură” de episcopul Nicodem. Exemplarul costă 10 lei. O recomandăm preoților noastre ca să o comande pe seama bibliotecilor parohiale. Se poate citi și utiliza cu folos la predici și conferințe.

* * *

Ovreii maghiari. Jidanii din Transilvania țin cu îndârjire să manifeste cu toate ocaziile un acut acces de maghiarism. Ei se declară, în contra tuturor ordinelor date, de Unguri.

Rabinii prin predici ținute întotdeauna în limba maghiară, îndeamnă să stăruie în această hotărîre. Iată un mic citat dintr'o predică ținută în Oradea-Mare în templu de primul rabin: „Precum numai moartea poate separa sufletul de corp, tot așa legea eternă a naturii cere ca cine s'a născut evreu maghiar să rămână maghiar până la sfârșitul vieții sale”.

* * *

Nemulțămii. Străinii din țara noastră, vecinic nemulțămii cu orânduețile cele noi au scornit o nouă minciună în străinătate. Au umplut ziarele din Elveția cu știrea, că guvernul român a retras avantajile speciale, de cari se bucura clerul diferitelor confesiuni și că de acum înainte preoții catolici, protestanți cât și rabinii și muftii musulman vor fi nevoiți să muncească pentru a-si câștiga pâinea de toate zilele, pe alte căi.

Legățiunea noastră din Berna a iost autorizată să desmintă toate aceste știri născocite.

Guvernul românesc nu numai că nu a retras avantajile de cari s'a bucurat clerul până acum ci având în vedere continua scumpire a vieții a mărit salariile, ajutoarele și subvențiile de până acum fără nici o excepție”.

CĂRȚI

Au apărut :

Șase cuvântări despre natură de Nicodem, episcopul Hușilor. Iași 1924. Ediția a doua.

* * *

Statutul funcționarilor publici votat de corpurile legitime în 1923.

* * *

Anuarul IV al școlii civile de băieți din Cluj pe anul 1922—23 publicat de dir. Anton Domide.

* * *

La consistoriul nostru sunt depozitate spre desfacere următoarele cărți :

1. Papism și ortodoxism în Ardeal de Dr. G. Ciuhandu — — 12.— Lei
2. Români ortodocși și Români uniți de Dr. G. Ciuhandu — 10.— Lei
3. Ortodoxia și creștinismul apusean de P. L. Nicodim — — — 8.— Lei
4. Schisma Românească sau Unirea cu Roma — — — — — 250 Lei
5. Analele Asociației „A. Șaguna” II și III. à 20 lei, pentru membri — — — — — 16.— Lei
6. Învățămintele cu icoane (12 cărți postale cu icoane din Sft. Scriptură) — — — — — 10.— Lei
7. Vieța unei mame credincioase de Dr. I. Lupaș — — — 5.— Lei
8. Spice din istoria bisericii de Dr. I. Lupaș — — — — — 5.— Lei
9. O pagină din lupta noastră pentru existență de P. S. N. Ivan — — — — — 5.— Lei
10. Memoriile Arhiepiscopului și Mitropolitului Andrei Șaguna 25.— Lei
11. „Pentru neam și lege”, predici împotriva sectarilor de Dr. G. Comșa — — — — — 35.— Lei
12. „Istoria Românilor” de Dr. Ion Lupaș — — — — — 50.— Lei

13. „Problema educației sexelor” — 8.— Lei
 14. „Femeia” de Dr. C. Stanca — 20.— Lei
 15. Regule de drept și de morală scoase din Sfânta Scriptură de M. Dupin trad. de M. W. Pacu — — — — — 35.— Lei

Nr. 30—1924 prot.

1—3

CONCURS

Pentru ocuparea postului de paroh în parohia de cl. III *Chincis*, protopresbiteratul Murăș-Ludos, se publică concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în „Renasterea”.

Beneficiile împreunate cu acest post sunt:

1. Intregirea salariului dela stat.
2. Sesiune parohială 16 jugăre.
3. Zi de lucru dela fiecare familie.
4. Stola urcată.

Se observă că din zilele de lucru și din stola una treime parte formează competența cantonului.

Concurenții vor înainta cererile de concurs instruite conform normelor în vigoare subsemnatului oficiu protopresbiteral în termenul fixat, iar pe lângă prealabila încunostințare au voie a se prezenta în vre-o Duminică sau sărbătoare la biserică spre a face cunostință cu poporul.

Murăș-Ludos, 28 Februarie 1924.

Oficiul protopresbiteral ortodox român al tractului Murăș-Ludos în înțelegere cu comitetul parohial concernent.

ROMUL POPA
 protopop.

Nr. 97—1924.

2—3

CONCURS REPETIT

Pentru ocuparea postului de capelan cu drept de succesiune pe lângă veteranul paroh Găvrilă Muresan în Jimborul mare protopopiatul Unguras să publică al treilea concurs cu termen de 30 de zile dela prima apariție în „Renasterea”.

Alesul capelan va beneficia de jumătate din toate venitele dela parohie și de întregirea de la stat pentru capelani.

Reflectanții își vor înainta cererile de con-

курс instruite conform prescrierilor §-lui 13 din Statutul organic subscrierului oficiu protopresbiteral, și pe lângă respectarea dispozițiilor reglementare au voie să se prezinte în parohie pentru a face cunostință cu credincioșii.

Unguras, 10/23 Februarie 1924.

Oficiul protopresbiteral ort. rom. ad tractului Unguras în conțelegere cu comitetul parohial din Jimborul mare.

IOIL GHIURITAN
 protopresbiter

Imprimare Oficiale

In atențiunea oficiilor protopopești
 și parohiale

Toate imprimatele pentru încheierea socotelilor bisericești și școlare, blanchete pentru rapoarte oficiale, precum și orice fel de rechisite de birou se află deposite și se pot comanda cu prețuri convenabile dela

LIBRĂRIA

„Cartea Românească” S. A.

Sucursala CLUJ, Piața Unirii Nr. 7.

Expediția se face cu ramburs.

STEFAN FEHÉR

CLUJ — Str. Memorandului Nr. 21.

Pregătește

pălării pentru preoți după măsură și model

Repară pălării vechi după muștră originală,
 precum și altfel de pălării
 cu prețuri ieftine.